

Broj/Број: 02,03,03/11-05-526/07
Sarajevo/Сарајево, 11. 12. 2007.

IZVJEŠĆE
O SUDJELOVANJU STALNOG IZASLANSTVA PSBiH U PSOESS U NADGLEDANJU IZBORA U
RUSIJI, MOSKVA, 2. 12. 2007.

Članovi Stalnog izaslanstva PSBiH u PSOESS: Branko Zmo, Šemsudin Mehmedović i Drago Ljubičić, te tajnica Stalnog izaslanstva Jelena Rajaković, sudjelovali su u procesu nadgledanja parlamentarnih izbora u Rusiji, održanih 2. prosinca 2007. godine.

Na teritoriju Rusije u promatranju izbora sudjelovalo je 106 stranih promatrača.

Nakon što je ODIHR (Ured za demokratske institucije i ljudska prava) otkazao sudjelovanje u ovome procesu bez konzultiranja Parlamentarne skupštine OESS-a, PSOESS nastavilo je dogovore s ruskim vlastima o sudjelovanju u procesu nadgledanja i delegirala svoja 42 člana.

Parlamentarna skupština Vijeća Europe također je sudjelovala sa svoja 64 člana.

U petak, **30. studenog** 2007. za strane promatrače organizirani su sastanci u Dumi, na kojim su se obratili predstavnici svih stranaka koje su sudjelovale na izborima.

Sastanak je otvorila LJ. K. Sliska, prva zamjenica predsjednika Ruske dume, nakon čega je predsjednik Središnjeg izbornog povjerenstva V. E. Čurov objasnio načela izbora u Rusiji i odgovarao na pitanja nazočnih.

Najveći broj pitanja odnosio se na tretman oporbenih stranaka od aktualne vlasti u predizbornom razdoblju, nejednaku zastupljenost u medijima i favoriziranje stranke Ujedinjena Rusija, na čijem je čelu Vladimir Putin.

Čurov je odbacio ove optužbe i rekao kako je upravo oporba bila favorizirana i financirana iz inozemstva.

Nakon višesatne debate o tom pitanju, nazočnima se obratio V. N. Bogomilov, prvi zamjenik frakcije Ujedinjena Rusija. On je za glavne ciljeve te stranke istaknuo političku stabilnost i poštivanje ustavnog poretka, nastavak ekonomskog rasta Rusije, poboljšanje životnog standarda i konsolidaciju obrambenih kapaciteta i sigurnosti zemlje.

Genadij Zjuganov, čelnik Komunističke partije (KPRF), koja je svoju platformu zasnovala na 90. godišnjici Oktobarske revolucije i socijalnoj reformi, za glavne ciljeve istaknuo je: nacionalizaciju naftnog, energetskog i industrijskog sektora., nadzor nad cijenama plina, transporta, telekomunikacija, hrane i lijekova.

On je tijekom obraćanja skrenuo pozornost na nejednak tretman stranaka u predizbornom razdoblju i naglasio kako je zastupljenost Ujedinjene Rusije u medijima bila 63%, a Komunističke partije 6% .

G. N. Seljeznev, supredsjednik frakcije Domoljubi Rusije, nastale kao krilo koje se izdvojilo iz Komunističke partije i čija je politička platforma veoma slična platformi KP-a, također je optužio Ujedinjenu Rusiju za potpuno držanje medija pod njezinim nadzorom i za nedopušten način financiranja predizborne kampanje te stranke.

Vladimir Žirinovski, čelnik Liberalno-demokratske partije Rusije (LDPR), za osnovne smjerove djelovanja te stranke istaknuo je: stvaranje snažne ruske države, ponovno ujedinjenje zamalja bivšeg SSSR-a, red i zakon, stvaranje socijalno orijentiranog društva i stabilan standard za sve Ruse.

Nakon njega nazočnima su se obratili i A. M. Babakov, šef frakcije Rodina, G. M. Mihajleva, članica Biroa frakcije Jablako, i B. E. Nemcov, član Federalnog političkog vijeća.

U subotu, **1. prosinca** strani promatrači dobili su upute za promatranje izbora i raspoređeni u pet područja: Moskva, Sankt-Petersburg, Vladivostok, Nižni Novgorod i Rostov na Donu.

Izaslanstvo PSBiH raspoređeno je na birališta u Moskvi; Branko Zrno i Šemsudin Mehmedović – središte Moskve, Drago Ljubičić i Jelena Rajaković -jugositočna područja Moskve.

Dana 2. prosinca 2007. u 8 sati, po lokalnom vremenu, otvorena su birališta na kojima je ukupno 109 milijuna birača biralo 450 zastupnika za Rusku dumu, a izborni prag iznosio je 7%.

Na biralištima (ukupno 22 biračka mjesta) koja su nadgledali članovi Izaslanstva PSBiH uočeno je sledeće:

- g. Branko Zrno i g. Drago Ljubičić naveli su kako nije bilo nepravilnosti na biračkim mjestima. Primijećena je opća odsutnost nevladinog sektora u promatranju izbora, ali su u svojstvu promatrači bili nazočni predstavnici političkih stranaka;

- g. Šemsudin Mehmedović naveo je da na mjestima koja je posjetio nije bilo promatrača iz nevladinog sektora, na pojedinim su mjestima bili nazočni promatrači iz političkih stranaka (uglavnom Ujedinjena Rusija i ponegdje Komunistička partija), a na ostalim uopće nije bilo drugih promatrača.

On je istaknuo da je na biralištima vladala gužva, buka i nije bila osigurana tajnost glasovanja.

Svoja su zapažanja članovi Izaslanstva PSBiH i podatke prikupljene na biralištima unijeli u promatračke obrasce, koji su predani Tajništvu PSOESS-a.

Nakon izbora, **3.12.2007**, održan je sastanak stranih promatrača (PSOESS i PSVE) na kojem je zaključeno sljedeće: izbori su općenito bili dobro organizirani i uočena su znatna tehnička poboljšanja. Međutim, istaknuto je da su izbori održani u ozračju koje je ozbiljno ograničavalo političko natjecanje, da su često bili zlorabljeni administrativni resursi, da su mediji favorizirali samo jednu stranku, te da je uopće ometan politički pluralizam.

Misija PSOESS-a zaključila je postojanje odlične suradnje s ruskim vlastima i dužnosnicima Središnjeg izbornog povjerenstva, te kako nije bilo nikakvih ograničenja glede rasporeda promatrača bilo gdje u zemlji. Za parlamentarce su također bili organizirani susreti s političkim čelnicima svih stranaka te s predsjednikom i predstavnicima Izbornog povjerenstva.

Ruske oporbene stranke i organizacija za nadzor izbora GOLOS u medijima su objavili da su utvrđena brojna kršenja pravila na izborima.

Središnje izbornog povjerenstvo Rusije odbacilo je ove primjedbe kao neosnovane, navodeći da njima nisu stigle konkretne pritužbe u pisanom obliku o narušavanju izbornog procesa, te da uočeni pojedinačni propusti na pojedinim izbornim mjestima nisu mogli utjecati na konačan ishod izbora.

Prema objavljenima rezultatima, na ruskim parlamentarnim izborima pobijedila je Ujedinjena Rusija, koju je predvodio Vladimir Putin, sa 63,3% glasova, slijedi Komunistička partija s osvojenih 11,7% glasova. Liberalno-demokratska stranka Rusije osvojila je 8,8%, Poštena Rusija 8%, Agrarna stranka 2,5%, Jablako 1,6 %, Građanska snaga 1,1% i SPS 1%.

Izvešće pripremila

tajnica Stalnog izaslanstva PSBiH u PSOESS
Jelena Rajaković

- Napomena: Izvešće odbrio šef Stalnog izaslanstva PSBiH u PSOESS g. Branko Zrno

Dostaviti:

- Kolegiju Zastupničkog doma
- Kolegiju Doma naroda
- Povjerenstvu za vanjske poslove Zastupničkog doma
- Povjerenstvu za vanjsku i trgovinsku politiku Doma naroda
- Članovima Izaslanstva PSBiH u PSOESS

Kopija: Ministarstvo vanjskih poslova BiH